

REPUBLIKA HRVATSKA
PRIMORSKO - GORANSKA ŽUPANIJA

GRAD RIJEKA
Gradonačelnik

KLASA: 023-01/19-05/73
URBROJ: 2170/01-15-00-19-2
Rijeka, 22. srpnja 2019.

Gradsko vijeće Grada Rijeke
N/p predsjednika Gradskog vijeća,
gospodina Andreja Poropata

Predmet: DAMIR POPOV – pitanje člana Gradskog vijeća Grada Rijeke
- dostava odgovora

Poštovani gospodine Poropat,

član Gradskog vijeća DAMIR POPOV je na 19. sjednici Gradskog vijeća Grada Rijeke, 11. srpnja 2019. godine, iznio kako je **22. lipnja obilježen Dan antifašističke borbe u Republici Hrvatskoj, koja je Rijeku oslobodila terora talijanske i njemačke okupacije te je vratila matici zemlji Hrvatskoj, u okvirima bivše države Jugoslavije, a gradovi Rijeka i Sušak postali su jedinstveni grad Rijeke.**

Povodom toga, svečana akademija održala se u Guvernerovoj palači smještenoj uz javnu površinu koju je nedavno Gradsko vijeće po nalogu Gradonačelnika preimenovalo iz Muzejskog trga u Trg Riccarda Zanelle, političara iz riječke prošlosti, jednog od vođa autonomaske politike koja je bila simbol podjela u gradu na Rječini i provođenja straha i terora, prvenstveno prema autohtonim Hrvatima, te politike koja se u osnovama nije razlikovala od politike aneksionista, a do raspada Austro-ugarske monarhije bila je glavni oslonac antihrvatske politike ugarske uprave u Rijeci.

Povijest je Riccarda Zanellu definirala kao osobu obuzetu talijanskim nacionalizmom, šovinizmom, koja je stajala iza nasilnog ulaska talijanske vojske u Rijeku, agitirajući za to kod talijanskog premijera i vlade, osobu koja je bila politički suradnik Gabriela D'Annunzija, pretečem fašizmu u Europi i svijetu, sve do trenutka dok ne postaje teret talijanskoj vladi u nastojanju da Rijeku anektira Italiji, osobu koja je završetkom Drugog svjetskog rata i nakon pripojenja Rijeke Hrvatskoj i Jugoslaviji, diplomatskim pokušajima nastojala poništiti rezultate antifašizma i ponovno obnoviti Slobodnu državu Rijeku.

Upitao je Gradonačelnika da li se srami ili da li mu je bar malo neugodno kada govori o vrijednostima antifašizma na adresi Riccarda Zanelle i to kao dobitniku priznanja iz 2016. godine za njegovanje tradicije Narodnooslobodilačke borbe od Saveza antifašističkih boraca i antifašista Primorsko-goranske županije, a povodom 75. obljetnice početka NOB-a i 73. obljetnice Pazinskih odluka o priključenju Rijeke i Istri Hrvatskoj.

Kako sam to i naglasio tijekom usmenoga odgovora članu Gradskoga vijeća, Damiru Popovu, ne sramim se svojih stajališta vezanih uz preimenovanje Muzejskoga trga u Trg Riccarda Zanelle, a još manje ta stajališta mogu biti dovedena u bilo kakvu vezu s mojim jasnim i dosljednim antifašističkim opredjeljenjem i djelovanjem.

Pozivam stoga vijećnika Popova da upravo u povijesnim izvorima i znanstvenim člancima koji govore o djelovanju Riccarda Zanelle pronađe dokaze da je Zanella imao fašističke stavove ili da ih je podržavao. I vijećnik Popov vjerojatno je svjestan da takvih dokaza nema. Većina podataka o njegovom djelovanju govori upravo suprotno, posebice njegov proglas iz 1919. godine, u kojem primjerice, jasno govori protiv D' Annunzia. U istom pravcu govori i činjenica da je Zanella sa svojim pristašama 1922. godine pobjegao iz Rijeke u Kraljevicu, upravo pred fašistima, koji su izveli državni udar u Rijeci.

I tijekom Aktualnoga sata, u odgovoru na ovo pitanje, naglasio sam, a i sada to ističem, da nije moguće djelovanje neke osobe u nekom povijesnom razdoblju promatrati isključivo iz današnjega političkoga rakursa, ne uzimajući u obzir sve činjenice i okolnosti koje su tada bile aktualne na ovim prostorima, kao i odnos snaga i sila u Europi toga vremena. Rijeka je kroz povijest bila svojatana i osvajana od mnogih, bila je dio mnogih država, dugo vremena i Italije, bila je i kratko vrijeme samostalna država, odnosno grad. Sve to upravo zbog svojeg položaja na karti Europe. Je li danas zbog toga Rijeka možda manje hrvatska? Pa bi to hrvatstvo trebala uvijek i iznova dokazivati samoprogvanim nositeljima hrvatstva. Na takve teze sigurno neću pristati, a sasvim sam siguran da ih neće prihvatiti niti građani.

Zbog toga mi je apsolutno neprihvatljivo da me član Gradskoga vijeća Popov, bez argumenata, optužuje za odustajanje od antifašizma zbog Zanelle.

Budući da se ovakva pitanja mogu smatrati samo politikantstvom, mogao bih uzvratiti protupitanjem, srami li se gospodin Popov činjenice da ponajprije zahvaljujući stajalištima HDZ – a, imamo dvije ili tri komemoracije u Jasenovcu, srami li se kontinuiranog ignoriranja ustaških uzvika i drugog znakovlja, srami li se zbog desetljeća ignoriranja antifašizma i partizanskih boraca u NOB-u kao temelja hrvatske državnosti i jednoga od temelja slobodne Europe? Prema nekim procjenama sa stručnih skupova, u Hrvatskoj je porušeno ili uklonjeno oko tri tisuće spomenika NOB-u, svih vrsta, od spomen-ploča do velikih memorijalnih kompleksa, što je, prema istim procjenama, oko polovica svih koji su postojali. Srami li se gospodin Popov toga? Ja se sramim.

Na kraju ističem da trg nije preimenovan mojim nalogom, već uobičajenom procedurom, u kojoj je predlagatelj preimenovanja bio Odbor za mjesnu samoupravu Gradskoga vijeća Grada Rijeke.

S poštovanjem,

